

Ekspertutvalget for nasjonal kontroll med digital infrastruktur

ekomsikkerhetsutvalget

Mottaker iht. liste

Deres ref

Vår ref:

Dato: 30. april 2024

Forespørsel om informasjon

I januar 2024 satte regjeringen ned et eget ekspertutvalg for å vurdere hvordan staten kan ivareta nasjonal kontroll over kritisk digital kommunikasjonsinfrastruktur. Bakteppet for oppnevningen kan sammenfattes med utviklingen i den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og verden ellers, at kommunikasjonsnettene våre bærer stadig viktigere samfunnsverdier, samtidig med at man har sett eksempler på salg av eierandeler eller deler av viktig kommunikasjonsinfrastruktur.

Disse forholdene har aktualisert behovet for å avklare om myndighetene har tilgang til nødvendige virkemidler for å oppnå tilstrekkelig nasjonal kontroll over kritisk digital infrastruktur. Dette gjelder både eierskap, regulering eller også avtalerettslige virkemidler for de som eier infrastrukturen.

Det er særlig problemsstillinger som oppstår ved eierskapstransaksjoner utvalget skal se nærmere på, men utvalgets arbeid er delt inn i tre delmål:

- Identifisere kritisk infrastruktur på et overordnet nivå (til eget formål)
- Status for nasjonal kontroll og dagens virkemidler
- Vurdere tiltak for styrket nasjonal kontroll

Dere kontaktes nå fordi vi i ekomsikkerhetsutvalget har identifisert dere som ett av flere selskap med vesentlig, kritisk eller avgjørende betydning for utbygging, drift, akutt reparasjon/feilretting og vedlikehold av kritisk digital infrastruktur som definert i mandatet til utvalget. For mer informasjon se vedlagte tabell med oversikt over de ulike typer kritisk infrastruktur vi mener er relevant for selskapet deres.

Når det gjelder kretsen av aktuelle selskap så skal utvalget også vurdere avhengigheter til for eksempel viktige underleverandører og entreprenører som kan være av avgjørende betydning for utbygging, drift eller vedlikehold av infrastrukturen.

Ekspertutvalget skal levere sin rapport tidlig i 2025 og man har derfor kort tid til rådighet for å komme opp med konkrete anbefalinger til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Vi håper derfor at dere vil være behjelpelige med å besvare følgende spørsmål og belyse problemstillinger utvalget har fått i oppdrag å jobbe med:

1. Hva er deres betraktninger om hvordan endringer i eget eierskap, fortrinnsvis økt andel utenlandske eierskap innenfor/utenfor Norden/EU/NATO kan påvirke:
 - a) egen styringsstruktur/styringsevne?
 - b) evne til å ivareta krav fra samfunnskritiske kunder?
 - c) evne til å ivareta kritiske samfunnsfunksjoner?¹
2. Hva er deres betraktninger om hvordan økte myndighetsstyrte begrensninger i utenlandske eierskap /-kapitaltilgang vil kunne påvirke muligheter for videreutvikling av tjenester og/eller nett, samt innovasjon fremover?
3. Hva er deres betraktninger angående å tilby tilgang/innplassering osv. i deres infrastruktur til potensielt sikkerhetstruende (utenlandske) aktører, som f.eks. salg av fiberpar i egen infrastruktur eller tilgang til innplassering i eget datasenter?
4. Hvilke selskaper er fra deres perspektiv avgjørende for utbygging, drift og vedlikehold for den type kritisk digital infrastruktur dere har, mht.:²
 - a) Leverandører av (i) infrastruktur, (ii) nettverksutstyr, og (iii) programvare,
 - b) Leverandører/entreprenører for (i) utbygging, (ii) drift og vedlikehold, (iii) beredskap/feilretting
 - c) Leverandører av reservedel- /beredskapslagre og beredskapslogistikk?
5. Hvor betydningsfull mener dere at nåværende regulering (ekomloven/sikkerhetsloven), samt eventuell myndighetsdialog har vært for deres egne leverandørvalg i verdikjeden mtp. leverandørens nasjonalitet/eierskap? Er det mulig å gi eksempler på hvordan slik dialog for eksempel har påvirket innholdet i avtalen med tanke på for eksempel endringer i eierforholdene eller annet som kan påvirke nasjonal kontroll med underleverandøren?
6. Hvordan ser dere utviklingen fremover mtp. aktørbildet/nasjonal kontroll, hva slags bekymringer ser dere, og ev. hva slags handlingsrom ønsker dere slik at utvalget ikke fremmer forslag som vil kunne ramme dere på en uintendert måte?

¹ Med kritiske samfunnsfunksjoner kan det her tas utgangspunkt i DSBs rapport fra 2016 «[Samfunnets kritiske funksjoner](#)» som er det gjeldende rammeverket for vurderinger knyttet til samfunnssikkerhet. Ekomnett og -tjenester er direkte identifisert i rapporten blant de 14 kritiske funksjonene, men man må også ta med i betraktningen at disse understøtter også flere av de andre kritiske samfunnsfunksjonene.

² Ekomsikkerhetsutvalgets intensjon er ikke først og fremst å kartlegge konkrete leverandør/underleverandører i den enkeltes verdikjede, men få en bred oversikt over de mest fremtredende aktørene i det norske markedet. Samtidig er det ønskelig å få et visst overblikk over hvilke underleverandører som faktisk benyttes.

7. Har dere mulighet til å gi noen betraktninger rundt egen beredskap og avhengigheter når det kommer til materiell og personell i en krisesituasjon, og eierskapet til de enheter dere har et avhengighetsforhold til?³
8. Er det andre forhold dere tenker at utvalget bør vurdere eller ta stilling til, ut over det som er nevnt over?

Vi gjør oppmerksom på at det sendes likelydende brev til en rekke aktører og vi erkjenner at enkelte av spørsmålene derfor ikke nødvendigvis vil være like relevante for alle mottakerne. Dersom dere velger ikke å besvare spørsmål ut fra relevansbetraktning eller annet grunnlag så hadde det vært fint å få en indikasjon om dette.

Fra utvalgets side er vi klar over at flere av de svarene og vurderingene vi her etterspør, kan være av sensitiv karakter og utvalget vil behandle mottatt informasjon konfidensielt i tråd med forvaltningslovens regler. Dersom dere har gradert informasjon som ikke kan deles skriftlig så ber vi om tilbakemelding om dette slik at vi eventuelt kan avtale møte for videre dialog.

Svar på denne henvendelsen sendes til ekomsikkerhetsutvalget@dfd.dep.no innen **31. mai 2024**. Eventuelle spørsmål til henvendelsen kan gjerne sendes til samme e-postadresse (helst med kopi til iam@nkom.no og hje@nkom.no).

Med vennlig hilsen,

Olav Lysne, utvalgsleder

Vedlegg:

- Mandat ekomsikkerhetsutvalget
- Tabell med oversikt over virksomheter som kontaktes
- Svarskjema

³ Her er det særlig interessant å få betraktninger om krisesituasjon i høyere krisespenn, slik som ved sikkerhetspolitisk krise og konflikt.